студент: ..... група: преподавател: .....

EMK MC68HC11. СИСТЕМА ЗА РАЗВИТИЕ EVBplus2

І. ТЕОРЕТИЧНА ПОСТАНОВКА - АПАРАТНИ И ПРОГРАМНИ СРЕДСТВА

ЕДНОЧИПОВ МИКРОКОМПЮТЪР МС68НС11Е1

- > Архитектура: микропроцесор, шини, регистри, памет, периферия.
- ▶ Режими: основни EMK (single chip) и разширен (expanded); допълнителни Test, Boot.
- Карта на паметта на ЕМК МС68НС11Е1
- ▶ Формат на командите код на операцията, операнди.

> СИСТЕМА ЗА РАЗВИТИЕ EVBplus2

- > Предназначение, възможности, режими на работа.
- Устройство (блокова схема, принципна схема, платка).
- ▶ Разпределение (карта) на адресното пространство в EVBplus2.

▶ ИНТЕГРИРАНА ПРОГРАМНА СРЕДА AsmIDE

- ➤ Мониторна програма BUFFALO.
- Редактор въвеждане и редактиране на програма на Асемблер.
- > Асемблиране (създаване програма в обектен код), зареждане и изпълнение с развойната платка.

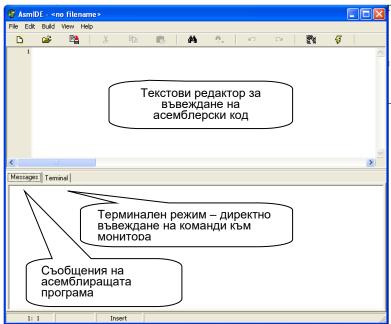

Стартира се приложението **AsmIDE** от неговата графична иконка или от изпълнимия файл в съответната

директория: C:\Ep2IDE\AsmIDE.exe. Върху екрана се появява прозорец, разделен на две:

❖ *Terminal* — директно изпълнение на команди от мониторната програма (в това упражнение се работи само в този режим).

За да изберете този режим, натиснете Terminal и влезте В долния прозорец. Натиснете **ENTER** ce появи напомнящият знак >, което показва, че контролира системата. напомнящият знак не се появи, натиснете бутон RESET (SW2) от развойната платка,

при което се появява: EVBplus.com: BUFFALO 3.43 - Bit User Fast Friendly Aid to Logical Operation

Режимите, изпълнявани в горния екран, са свързани с асемблиращата програма. Те ще бъдат използвани и разгледани подробно в следващото упражнение.

✓ Основни команди на монитор BUFFALO

RM (**register modify**) - четене и запис в регистрите. При влизане в монитора, регистрите на изпълняваната програма се съхраняват, а след излизане се възстановяват. Командата RM променя съдържанието на съхранените регистри, а не на текущите в монитора.

MM (memory modify) – четене/запис в клетка от паметта;

MD (memory dump) – изобразяване съдържанието на област от паметта;

MOVE (move memory) – преместване на област от паметта;

ASM – асемблиране/деасемблиране на команден ред

G – изпълнение на програма; **CALL** – извикване на подпрограма;

BR (breakpoint set) – слагане/махане на точки на прекъсване;

P (**proceed**) – продължаване на изпълнението на програмата;

T (trace) – изпълняване на определен брой инструкции.

> RM - показва съдържанието на регистрите и очаква да бъде променен програмния брояч P:

P-FFFF 0000 ENTER - променя съдържанието на програмния брояч

ENTER (без въвеждане) - излиза от командата без промяна

SPACE BAR - изобразява следващите регистри

> RM X - показва съдържанието на регистрите и очаква да бъде променен индексния регистър X:

P-FFFF Y-FFFF X-FFFF A-FF B-FF C-D0 S-0041 - показва съдържанието на регистрите

X-FFFF 8F00 ENTER - променя съдържанието на индексния регистър X

> ММ <адрес> - показва съдържанието на клетка от паметта, напр.:

>ММ 100 - показва съдържанието на клетка с адрес \$100:

0100 FF 86 ENTER - заменя съдържанието FF с 86 и излиза от командата

ENTER (без въвеждане) - излиза от командата без промяна

SHIFT+ -показва съдържанието на следващата клетка на нов ред

SPACE BAR - показва съдържанието на следващата клетка на същия ред и очаква да бъдезаменено с ново (може да се повтаря многократно)

-, ВАСКЅРАСЕ - показва съдържанието на предишната клетка

=,/ - показва съдържанието на същата клетка

ENTER (без въвеждане) - излиза от командата; повторно ENTER - влиза отново.

- > MD <адрес 1> <адрес 2> показва съдържанието на област от паметта като между двата адреса като 16-ични стойности (и като ASCII символи в дясната част, ако са видими)
- > MD показва съдържанието на 9 реда по 16 байта от последния използван адрес.

• Въвеждане на програма в обектен (машинен) код с помощта на команда ММ

Това е възможно най-ниското ниво на програмиране, предлагано от мониторната програма, при което за удобство на човека командите на микрокомпютъра (колона 5 от таблицата от *Reference Guide*) се въвеждат в определена област от паметта директно в шестнадесетичен вид. Мониторът разпознава само собствените си команди в символичен вид; всичко останало предполага че е записано в шестнадесетичен вид!

<u>Пример</u> – въвеждане на програма в шестнадесетичен вид, която променя съдържанието на някой от регистрите и след изпълнението си го показва (използваме регистърът на порт В, защото е индициран със светодиоди върху развойната платка). Програмата се разполага в свободно място на паметта RAM (напр. от адрес \$0100) като кодовете на операциите и операндите се въвеждат на последователни адреси чрез командата **ММ**. Въпреки, че всички те могат да бъдат разположени на един ред или всеки един на отделен ред, прието е за четливост да се групират по една инструкция на ред. Символичните означения на инструкциите и обясненията в сив цвят са написани в този текст само за подпомагане на читателя.

0100	86 80	LDAA #80	Зарежда \$80 в акумулатор А
0102	B7 10 04	STAA 1004	Изпраща го в порт В
0105	3F	SWI	Програмно прекъсване (край)

Тук първо се зарежда числото 80 (НЕХ) в акумулатора А. След това съдържанието му се изпраща в порт В и светодиодите го индицират. Накрая програмата се прекъсва и управлението на микрокомпютъра се предава на мониторната програма, която визуализира съдържанието на регистрите в момента на прекъсването. Програмата се стартира с командата **GO** (кратко **G**). Може да бъде изпълнявана многократно при различни стойности на числото, зареждано в акумулатор A, така че да светват различни светодиоди.

■ Въвеждане на програма в символичен вид чрез асемблера на монитора – команда ASM

Това е много по-удобен начин, при който командите на микрокомпютъра (стр. 487 на *Reference Manual*) се въвеждат в техния символичен вид (кол.1 от табл. на стр.13 на *Reference Guide*), а вграденият асемблер за 68HC11E1 ги преобразува веднага след натискане на ENTER в шестнадесетичен вид (обектен код).

<u>Пример</u> – въвеждане на същата програма в символичен вид чрез вградения в монитора асемблер от адрес \$D000 в следния ред:

- Влиза се в режим на асемблер като в монитора (при наличие на напомнящ знак >) се въвежда командата **ASM**, последвана от началния адрес на програмата (разделени с интервал) и се натиска ENTER. В примера по-долу е използван различен от горния адрес.
- Напомнящият знак се измества вдясно, което е указание че се намираме в асемблера на монитора и той се опитва да деасемблира (превърне от шестн. в символичен вид) информацията, записана от този адрес
- Въвежда се поредната инструкция на микрокомпютъра (кодовете на операциите в символичен, а стойностите на операндите в шестнадесетичен вид) и се натиска ENTER. Асемблерът ги преобразува веднага в шестнадесетичен вид.
- Излиза се от режим на асемблер със знака "" (точка) или СТRL-D
- Стартира се програмата с командата GO (G).

D000	xxxxxxx 86 80	>LDAA #80	Зарежда \$80 в акумулатор А
D002	xxxxxxx B7 10 04	>STAA 1004	Изпраща го в порт В
D005	XXXXXXX 3F	>SWI	Програмно прекъсване (край)

Тук символичните означения на инструкциите са реални, а само обясненията в сив цвят са написани в този текст само за подпомагане на читателя (режимът асемблер на монитора няма такава възможност)!

ІІ. ЗАДАЧИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- 1. Запознайте се с блоковата схема на ЕМК МС68НС11 архитектура, състав, шинна организация, режими на работа.
- 2. Разучете развойната платка EVBplus2: предназначение, възможности, режими на работа, блокова схема, изпълнение, съответствие на елементите върху платката и на принципните схеми.
- 3. Наблюдавайте с осцилоскоп сигналите на системните шини (E, R/W, A0-A15, D0-D7 и CS), изведени върху изводите на съединителя (куплунга), разположен над LCD дисплея на кита, като синхронизирате осцилоскопа по тактовия сигнал Е. Защо не можете да спрете сигналите неподвижни на екрана?
- 4. Запознайте се с възможностите на мониторната програма BUFFALO, вградена в интегрираната програмна среда AsmIDE като изпълните следните задачи:
- 4.1. С помощта на командата **RM** прочетете съдържанието на основните регистри, променете ги и проверете резултата.
- 4.2. Използвайте командата **MM** за да прочетете съдържанието на клетки от паметта RAM, променете ги и проверете резултата.
- 4.3. Като използвате командата **MM**, въведете името си в свободна област от RAM паметта (например, с начален адрес \$0100) като поредица от ASCII символи. След това разгледайте областта с помощта на командата **MD** и проверете дали правилно се изписва името ви в дясната част на полето.
- 4.4. Изключете захранването на развойната платка, изчакайте няколко секунди и го включете отново. Проверете дали въведената от вас информация се съхранява в паметта и обяснете защо.
- 4.5. Въведете програмка в обектен код "86 F0 B7 80 00 20 F9", която непрекъснато записва една и съща стойност (в примера F0) в клетка от потребителската RAM (U4), разположена в адресната област \$8000-\$DFFFF (за да видите програмката в символичен вид, деасемблирайте кода чрез командата ASM). Наблюдавайте с осцилоскоп сигнала CS (извод 20 на U4) чрез канал 1 като синхронизирате осцилоскопа по него (защо?), а останалите сигнали (E, R/W, A0-A15 и D0-D7) чрез канал 2, като местите сондата последователно по шините, изведени на системния куплунг J1. Прочетете адреса и стойността на записваното число (можете ли да го направите само с помощта на един светодиод?)
- 4.6. Въведете програмка в обектен код "В6 80 00 20 FB", която непрекъснато чете съдържанието на същата клетка от потребителската RAM. Наблюдавайте по описания по-горе начин адреса на избраната клетка и стойността на прочитаното число.